

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Exercitium Perfectionis, Et Virtutum Christianarum

In tres Partes distinctum

Rodríguez, Alonso

Coloniæ Agrippinæ, 1622

Cap I. De inæstimabili beneficio & ingenti amore, quod Dominus noster nobis hoc Diuinu[m] Sacramentum instituendo exhibuit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40093

TRACTATUS OCTAVVS.

De sacra communione, & sancto Missæ
sacrificio.

CAPVT PRIMVM.

De inestimabili beneficio & ingenti amore, quem Dominus noster nobis hoc diuinum Sacramentum instituendo exhibuit.

Duo opera, actus Dei operibus antecunt:

Psa. 12. 4.

1. Incarnatio.

Duo opera nobis exhibuit Deus, quæ omnibus alijs excellunt, & magis in admirationem hominum iudicia rapiunt, quam omnia alia, quæ fecit, quæ tantum sunt artificij, vt de ijs loquens Propheta, illa vocet Dei adinuationes, dum ait: *Nobis facite in populis adinuationes eius.* Opera eiusmodi, in quibus Deus cogitauit se posse monstrare esse sui communem caritatem & diffusiuum. Prius fuit Incarnatio, in qua verbum Patris se naturæ nostræ coniunxit & vniuit, tanta cõnexionem & tam stricto nodo, vt in vna persona essent Deus & homo. Nodus omni mundanæ rationi ignotus, & ei solus clarus & manifestus, omnibus tenebræ & obscuritas, illi soli lux & claritas, nodus insolubilis, quem semel coniunxit, nunquam separatus nec dissoluitur. *Quod semel assumpsit, nunquam dimisit.*

Dionys. Areopag. cap. 4. de diuina nom.

S. Dionysius dicit amorem virtutem vniuentem esse, qui amantem in amatum vertit, & duos vnum facit. Quod ergo nunquam efficere potuit aliquis amor, in terram inuentus, fecit amor diuinus pro homine. Nunquam videre fuit à cælo in terram deorsum, quod amor vnum vere fecerit, amans, & amatum, sed à cælis sursum videre est: nam eadem est Patris & Filij natura, & vnum sunt, sed à cælo deorsum nunquam talis cõnexio & vnio facta est.

Tantus ergo fuit amor ille, quem Deus erga hominem habuit, vt se homini tali modo coniungeret, vt ex Deo & homine vna sola maneret persona, & tam vnita quod homo, verus sit Deus, & Deus, verus sit homo, & quicquid Dei proprium est, vere & proprie de homine dicatur. Tali modo, vt quem homines viderant, Deus esset, quem corporaliter loquentem audiebant, Deus esset, quem edere, ire, laborare viderant, Deus esset. Humanam naturam re ipsa habebat & operationes humanas, quique illa operabatur, Deus erat. *Quis audiuit unquam tale? & quis vidit huic simile?* dicit Propheta Ezechiel. Deus puer est? pannis involutus? Deus vagit? Deus debilis? & lassatur, & dolores & tormenta patitur? Dicit Prohera Regius: *Altissimum posuisti refugium tuum, non accedit ad te malum, & flagellum non appropinquauit tabernaculo tuo.* Sed nunquam videre est Dominum flagella, clauos & spinas ad se accessisse, & se in cruce positum: quod a Deo maxime alienum est. *Peregrinum est opus eius ab eo.* Opus sane inauditum, quod Angelos & homines in admirationem rapit. Aliud opus (amor eius infiniti inuentio propria) fecit Deus quod fuit sanctissimi sacramenti institutio. In prioribus esse vitam suam diuinam occultauit carnis velamento, vt videri possit, in hoc non solum diuinam

nam, sed & humanam occultit, accidentium panis & vini velo & tegumento, ut comedi à nobis posset. In priore Deus hominem in se transfudit, humanam naturam cum verbo diuino uniens, & homo in Dei viscera penetras: in posteriore hoc vult Deus ut tu illum in tua viscera & animam recipias. Antea ipse homo Deo vnitus erat: nunc vult Deus & homo, se tecum vnire & coniungere. In priore communicatione & vnio fuit facta cum vna singulari natura, quæ est sanctissima Christi humanitas, quæ personaliter verbo diuino vnita est. In posteriore hac vult, ut quisq; singulariter illum recipiat, & vnus cum illo fiat, non vnione hypostatica vel personalis, hoc enim non decebat, sed maxime in timore & strictissima vnione, quæ præter sequentem excogitari vel in hominis imaginatione cadere potest. *Qui comedit meam carnem & bibit meum sanguinem, in me manet, & ego in illo,* dicit plemet Dominus. Oportet sane mirandum. *Memoriam fecit mirabilium suorum misericors & misericors Dominus, escam dedit timentibus se.* Non solùm est miraculorum ab ipso factorum maximum vt dicit S. Thomas sed recollectio & eorum compendium est.

Legitur Rex Assuerus magnū & splendidum instruxisse conuiuium, quod ad cœtorem & octoginta dies protraxit: est: *nosenderet diuitias regni sui,* eodem modo & magnus hic Rex Assuerus, Christus seruator noster etiam regium conuiuiū parare voluit, in quo thesaurorum, diuitiarum, potestatis & Maiestatis gloriæ suæ magnitudinem ostenderet, cibus enim, quem hic apponit, est ipse Deus. Opus sane, quod minus mundum obstupescere facit, quam prius. Imo & de admirabilis huius mysterij umbra, quæ fuit manna, admirabantur: *Man hic, quid est hoc?* Et postea dicebant: *Quomodo potest hic nobis carnem suam dare ad manducandum?* Et hoc conuiuium non centum & octoginta tantum dies durat, vt Assueri conuiuium, sed mille & sexcentos & amplius annos, & usque ad mundi finem durabit, & semper comedimus, & semper durat. Iure merito

admiratur & exclamat Propheta: *Venite & videte opera Domini, quæ posuit prodigia super terram.* Stupendum sane artificium, & consiliorum Dei sapientia, quæ Deus ad hominum salutem instituit & decreuit. De posteriore hoc opere nobis iam agendum: Deus gratiam ad hoc suppedit, nam hac in ista negotio maxime opus est.

S. Apostolus & Euangelista Ioannes in suo Euangelio de huius sanctissimi Sacramenti institutione tractans ait: *Cum dilexisset suos, qui erant in mundo, in finem dilexit eos, tunc temporis enim maioribus illos persecutus est beneficiis, & maiora amoris pignora reliquit.* Inter quæ præcipuum fuit hoc sanctissimum Sacramentum, manente in eorum Maiestate vere & realiter. In quo exacte amorem, quo nos prolequebatur, declarauit: nam hoc habet in se verus amor, quod semper velit ei adesse, qui amat & eius consortio frui, amor enim amari absentiam non fert. Dū ergo Christo ex hoc mundo ad Patrem abeundum erat, tali modo abire voluit, vt plane non abiret, & si abiret, vt & maneret, vt ergo è caelo descendit, sic tamen vt caelum non relinqueret, eodem modo & è mundo vadit, vt mundum non relinquat: vtq; à Patre exiit, sic tamen vt illum non relinqueret, eodem modo & iam à filijs abiret, vt eos non relinquat: *Exiui à patre, & veni in mundum: iterum relinquo mundum, & vado ad Patrem.* Est præterea amoris conditio, vt velit in amati memoria viuere & vigere, & vt eius nunquam obliuio surrepat. Hacque causa quod amantes abeuntes sibi mutuo munera & mœmofyna dant, quæ memoriam excitant. Ne ergo eius obliuiscamur, memoriali loco, hoc sanctissimum reliquit nobis Sacramentum, in quo ipse manet, nolens vt inter eum & nos aliud pignus, quod memoriam reficeret, sit, quam ipse. Hinc instituto hoc sanctissimo Sacramento, ait: *Hoc facite in meam commemorationem.* Quoties hoc mysteriū celebrabit, in mei memoriam celebrare, in memoria reuocantes, quæ vos amauerim & dilexerim, & quæra vestro amore passus sim.

Psal. 45. 9. 7

Ioan. 13. 1.

1. Conditio amoris, semper adesse amato.

Ioan. 16. 18.

2. Conditio, nunquam amati obliuisci

Luc. 22. 19

2. Cor. 26. 1-6

Deut. 4. 7.

Moyſes valde extollebat populum Iſraelitarum, dum diceret: *Neque eſt alia natio tam grandis, qua habet Deos appropinquantes ſibi, ſicut Deus noſter adeſt cunctis obſervationibus noſtris.* Et Salomon templo iam exadificato mirabatur & dicebat, Fieri ne poteſt, vt habitet Deus cum hominibus in terra? ſi cali calorum cum omni ambitu eorum non ſufficiunt, Domine, vt locum tibi dent, quanto minus ſufficiet parua hæc domus, quam adificauit. *Quam potiore iure nobis hoc dicere licet, quando quidem iam non vmbra neque figuram, ſed ipſum Deum*

Matth. 18. 20.

apud nos habemus. Ecce ego vobiscum ſum uſque ad conſummationem ſæculi. Magnum ſane ſolatum & gratia fuit, voluiſſe Chriſtum ſeruato rem noſtrum apud nos manere, ad peregrina ionis noſtræ leuamen & ſolamen. Si amici conſortium nobis in doloribus & anguſtijs ſolatio eſt, quanto magis Ieſu Chriſti conſortium erit? Illumque videre noſtris portis ingredi, & per areas, & plateas ambulare, & ſinere ſe ferri & in templis noſtris ſedem habere, vbi illum nobis viſcere ſæpius liceat, omni diei, & noctis hora, facie ad faciem illum cum illo de negocijs noſtris agere, noſtros illi labores exponendo, tentationes communicando, auxilium remediumque omnibus neceſſitatibus petendo, firmam fiduciam habentes, illum, qui tam nos dilexit, vt nobis tam vicinus fieri voluerit, non tardaturum, quin nobis ſubſidio ſit. *Ponam tabernaculum meum in medio veſtri, ambulabo inter vos, & ero Deus veſter.* Ibo & ſedem meam in veſtri medio figam, iboque, quocunq; me volueritis ferre, per plateas veſtras incedam, & honore vos proſequar. *Quod cor hæc audiens, & Deum ſibi tam familiarem habens, non moueatur & incendatur? Non ſatis fuit Deo, ſe à nobis in templis noſtris & domibus haberi, niſi & in nobis ipſis eſſet, voluit noſtro ſe cordi ingere, voluit te templum, calicem, reſpoſitorium, & cuſtodiam eſſe, in quo eſſet & deponeretur hoc ſanctiſſimum Sacramentum. *Inter vera mea commorabitur. Non**

Cant. 1. 12.

hic oſculadus, vt paſtoribus & Magis, datur, ſed in viſcera recipendus. O ineffabilis amor? ò liberalitas inaudita? Deum in perſona, Ieſum Chriſtū verum Deū & verum hominē in me recipio; quæ ſanctiſſima Angelorū Regina in vtero nouē meſtuli, eundem in viſceribus & cordis intimis recipimus. Si S. Eliſabeth S. Ioannis Baptiſtæ mater, quod ſanctiſſima virgo tua mater, in cuius vtero larebas, domum eius intraret, mirabunda & S. Spiritu repleta exclamauit, dicens: *Et unde hoc mihi, vt veniat mater Domini mihi ad me?* Quid dicam ego, dum aduerto, quod tu Domine, fili Dei viui, non domus mea materialis, ſed corporis & animæ oſtium intras? Quanto potiore iure dicam: *Et unde hoc mihi? mihi, qui tanto tempore diaboli fui habitatio: mihi, qui te toties offendi: mihi, qui tibi tam rebelis exiui & ingratus? vnde hoc mihi, niſi à miſericordiæ tuæ magnitudine & bonitate, qui es tantus hominum amator. Vnde? niſi ab hoc infinito amore tuo.*

Adiungant & perpendant merito hic Sancti, quod ſi ſolis mundis & innoxis, beneficium & donum inæſtimabile foret, quid dicendum, quod ſe obſtrinxerit, vt multorum etiā peruerſorū miniſtrorum manibus tangatur atq; permiſit ſe crucifigi impiorū tortorū manus noſtri amora eodē modo & iam permiſit ſe peruerſorum & malorū ſacerdotū manibus tractari, & impura & fœtida multorū peccatorū ora & corpora ſubire, vt viſitet & conſoletur amicos. Omnibus his ſe offert Deus, & interū & ſæpius vendi & ſibi illud crucifigi & inter latrones ſuſpendi patitur. Sic vt dicit Paulus dicat, peccantes, quantum in ſe eſt, iterum Chriſtū crucifigere: *Crucifigentes ſibi met ipſos Filium Dei, vt hoc modo le nobis cōmunicaret & daret.* Aduerte ergo, an non ampla gratitudinis & illi ſeruenti materia ſe ſuggerat. Canit Eccleſia, & obſtupeſcit magnum hunc Dominum non horuiſſe intrare Virginis vterum, dicit: *Non horruisti Virginis vterum.* Cōſidera iā vna ex parte Virginis illius puritatis & no-

& nostram, & facile erit animaduertere, quanto maiore nos stupore teneri conueniat, quod non horreat pectus intrare peccatoris.

CAPVT II.

De excellentiis & miraculis, quae fides dicat, nobis de hoc sanctissimo & diuino Sacramento credenda esse.

MIRANDA plurima docet Catholica fides, quae consecrationis verba hic operantur. Primum est, nobis esse credendum, simulatque sacerdos consecrationis verba super hostia protulerit, ibi verum esse Christi seruatoris nostri corpus, idem illud, quod ex purissimis sanctissime virginis visceribus natum est, idemque illud, quod in cruce suffixum, resurrexit, idemque illud, quod iam ad Dei Patris dextram sedet. Et simulatque sacerdos consecrationis verba super calicem protulerit, illic verum & preciosum esse Christi sanguinem. Et quamuis centum Missarum millia in tota Ecclesia dicantur, illo ipso momento, quo sacerdos verba consecrationis absoluit, hanc admirandam Deus conuersionem operatur, & in earum singulis realiter & vere est seruatoris nostri corpus & sanguis, hic consumitur, illic vero consecratur, & vbiq; vnus & idem est.

Secundum admirabile hic credendum est, post consecrationis verba ibi nec panem nec vinum manere; quamuis visui, tactui, gustui, & olfactui contrarium videatur, fides enim id negat. Dicebat patriarcha Isaac filio suo Iacob, dum ille caprarum pellibus manus obduxerat, vt fratris similis asser ad benedictionem & primogenituram obtinendam: *vox quidem, vox Iacob est, sed manus, manus sunt Esau.* Eodem modo & hic, quod manibus tangitur, & sensibus percipitur, panis & vinum videtur; sed vox fidei est. *Auditus*

autem per verbum fidei: hic aliud dicitur. *Praestat fides supplementum sensuum defectui.* Et in Manna, huius sacramenti vmbra & figura idem erat inuenite, non omnia sapiebat, perdicem sapiebat, & perdicem non erat, piscem sapiebat, & piscem non erat: Eodem modo & diuinum hoc manna, panem sapit, & panis non est, vinum sapit, & vinum non est. In aliis Sacramentis vna materia in aliam non vertitur, vt in Baptismo aqua, remanet aqua, & in Confirmatione & extremam unctione oleum, permanet oleum, in hoc vero Sacramento materia mutatur. sic vt, quod panis videtur, panis non sit, & quod vinum, vinum non sit, sed panis substantia in verum Christi seruatoris nostri corpus vertitur, & vini substantia, in preciosum eius sanguinem. Optime S. Ambrosius ait. Qui aliquid ex nihilo facere potuit, creando caelum & terram, qui in instantur multo magis vnum ex alio facere, & vna substantiam in aliam mutare poterit. Preterea videre est panem, quem quotidie edimus, breui tempore per caloris naturalis virtutem in carnem mutari, multo magis omnipotentis Dei virtus in momento poterit hanc admirabilem versionem efficere. Et vt vno miraculo aliud doceatur: plus est, Deum se hominem fecisse, Deum manentem, quam panem, desinentem esse panem, carnem fieri. Eadem ergo diuina virtute, qua Deus homo factus est, panis & vinum in Christi corpus & sanguinem conuertantur. *Quia non est impossibile apud Deum omne verbum, vt dicebat angelus Gabriel sanctissime virgini.*

Tertio, particulare quid in hac conuersione est, quod eadem non fiat eodem modo, vt naturales conuersiones, in quibus vna re in alteram conuersa, aliquid substantiae mutatae manet, haec materia eadem est, sed tantum forma mutatur, vt dum terra in argentum, & aqua in cristallum mutatur. Fitque vt dum ex particula luti vel cerae, subinde equum, subinde leonem effingis. Sed in admirabili hac conuersione post consecrationem, in hostia nihil substantiae panis remanet, & in calice nihil substantiae vini, nec materiae nec formae.

Amb. de huius qui instantur minist. c. 9.

Luc. 1. 37.

Hanc conuersionem non fieri modo naturalis.